

Міністерство освіти і науки України
Комітет з фізичного виховання і спорту МОН України
Сумська обласна державна адміністрація
Управління молоді та спорту Сумської обласної державної адміністрації
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Тартуський університет (Естонія)
Сумський державний університет

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(Україна, Суми, 18–19 квітня 2019 року)

Суми
Сумський державний університет
2019

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ СТУДЕНТІВ-ДЗЮДОЇСТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Босько В. М. к.фіз.вих., викл., Ракита С. С., студ.
Сумський державний університет
bosv@mail.ru

Вступ. Передовий науковий досвід останнього десятиліття з проблем навчання техніці рухових дій свідчить, що необхідно орієнтуватися на необхідність освоєння різноманітних підготовчих вправ, у жодному разі не потрібно намагатися стабілізувати техніку рухів, домагатися стійкої рухової навички, яка дозволяє досягти певних спортивних результатів, тому що у цей час у юних спортсменів закладаються основи техніки рухових дій.

Теоретичний аналіз проблеми використання інформаційних технологій саме у процесі технічної підготовки дзюдоїстів показав, що впровадження комп'ютерних програмних продуктів дозволяє значно підвищити якість тренувального процесу та технічну майстерність дзюдоїста [1; 2]. Нині практичне використання інформаційних технологій у дзюдо представлене використанням систем для біомеханічного відеоаналізу рухів спортсмена, систем тренувального спрямування та систем навчального характеру.

Мета: охарактеризувати особливості використання інформаційних технологій для контролю технічної підготовленості студентів-дзюдоїстів.

Виклад матеріалу дослідження. Критеріями ефективності техніки є нормативи «Навчальної програми для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності». Дані критерії включали оцінку освоєння дзюдоїстами базових елементів техніки рухових дій: 7 прийомів у стійці і 10 прийомів у партері.

Сьогодні в умовах зростаючої технологізації діяльності тренера, впровадження комп'ютерних технологій у практику підготовки спортсменів і пошук шляхів їхнього ефективного використання дозволили б вивести якість контролю технічної підготовки спортивного резерву з дзюдо на більш високий рівень.

Для визначення факторів, які характеризують показники технічної підготовленості студентів-дзюдоїстів, що є провідними при спортивному відборі в спортивні секції, та визначення чинників й помилок техніки студентів-дзюдоїстів було залучено 10 спортсменів-дзюдоїстів, які займалися в спортивних групах СумДУ. Тестування проводилось в спортивному залі. Вимірювання і дослідження проводились у першій половині дня після проведення розминки.

Експерти здійснювали оцінку освоєння дзюдоїстами базових елементів техніки рухових дій двічі: у реальній ситуації та за допомогою відеозйомки і біомеханічного відеокomp'ютерного аналізу.

Аналіз показників базової техніки дзюдоїстів у стійці свідчить про те, що найбільшій кількості помилок було допущено при виконанні прийому переведення у партер ривком із захопленням плеча й шиї зверху. При цьому варто відмітити, що експертами було виявлено типові помилки, яких припускають борці: атакуючий наближає тулуб до супротивника і створює умови для контратаки, немає швидкого ривка і немає скручування. Фіксація результатів на основі використання комп'ютерної програми дозволила експертам виявити 18 помилок при виконанні даного прийому, а у реальній ситуації кількість виявлених помилок менша.

Потрібно відзначити, що найменшій кількості помилок було допущено спортсменами при виконанні прийому кидок нахилом із захопленням руки з задньою підніжкою. При цьому у реальній ситуації експерти визначили, що спортсмени допустили 10 помилок, а на основі використання комп'ютерної програми – 11 помилок.

Отримані дані свідчать про те, що зміна організаційно-методичних підходів до навчання техніці рухових дій борців вільного стилю на початковому етапі підготовки, на підґрунті використання можливостей інформаційних технологій, дозволяє збагатити і розширити діапазон їхніх рухових умінь і навичок, скоротити кількість помилок при освоєнні базових елементів техніки і тим самим підвищити ефективність навчально-тренувального процесу.

Більш достовірні висновки можна отримати за допомогою коефіцієнту варіації (по середньому квадратичному відхиленню) – відносним показником коливань ознак у сукупності, що дозволяє стверджувати про її однорідність чи не однорідність. У нашому випадку вибірковий коефіцієнт варіації для експертної групи «у реальній ситуації» дорівнює 23%, а для експертної групи «за допомогою комп'ютера» – 15%. Враховуючи малий обсяг вибірки, можна говорити про однорідність оцінок експертів у випадку використання комп'ютерного відео аналізу та велику варіацію думок експертів у випадку реальної ситуації.

Висновки. Результати статистичного аналізу (t-крит. Стьюдента: у реальній ситуації – 3,31; за допомогою відеоаналізу – 11,0 при $p < 0,05$) дозволяють нам стверджувати, що за допомогою відеозйомки і біомеханічного відеокомп'ютерного аналізу вдалося значно покращити ефективність контролю технічних дій дзюдоїстів.

Література

1. Богуловська В., Бріскін Ю., Пітин М. Напрями застосування новітніх інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту. Спортивний вісник Придніпров'я. 2017. №2. С. 16–20.
2. Юхно Ю. О. Сучасні інформаційні технології у фізичному вихованні студентської молоді. Біомеханічні, інформаційно-комунікаційні технології та конструкторські розробки у фізичному вихованні та спорті. 2015. № 129. Том II. С. 73–77.